

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ภายใต้ระบบเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ในปัจจุบันระบบกลไกตลาดนั้นเป็นส่วนสำคัญในการจัดสรรทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ ทำให้การผลิตทางการเกษตรไทยจากการผลิตเพื่อยังชีพเป็นการผลิตที่ต้องพึ่งพาตลาด การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้เกษตรกรจำเป็นต้องพึ่งพาเงินทุนเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต แหล่งเงินทุนของเกษตรกรโดยทั่วไปจะมี 2 แหล่งคือแหล่งเงินทุนในระบบและแหล่งเงินทุนนอกระบบ แหล่งเงินทุนในระบบคือสถาบันการเงินต่าง ๆ ส่วนแหล่งเงินทุนนอกระบบคือนายทุนทั่วไป สำหรับสถาบันการเงินหลักที่ทำให้การสนับสนุนสินเชื่อให้แก่เกษตรกรในชนบทประกอบด้วย 3 แหล่ง คือ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) ธนาคารพาณิชย์ไทย และ สหกรณ์การเกษตร

ตลาดสินเชื่อมีลักษณะแตกต่างกับตลาดสินค้าที่ซื้อ-ขายแลกเปลี่ยนทั่ว ๆ ไป ทั้งนี้เพราะการแลกเปลี่ยนสินค้าในตลาดทั่ว ๆ ไป ผู้ซื้อ-ผู้ขายต่างแลกเปลี่ยนทรัพยากรซึ่งกันและกันในเวลาเดียวกัน ทั้งสองฝ่ายต่างได้หลักประกันว่าจะได้สินค้าตอบแทนจากการแลกเปลี่ยนตามจำนวนที่ตนพอใจและตกลง แต่ตลาดสินเชื่อนั้นมีความแตกต่าง ผู้ให้กู้จำเป็นต้องมอบเงินกู้ให้กับผู้กู้ก่อนและคาดหวังว่าจะได้เงินกู้คืนพร้อมดอกเบี้ยหรือผลตอบแทนคืนในภายหลัง ผู้ให้กู้จึงมีความเสี่ยงที่อาจไม่ได้เงินกู้หรือผลตอบแทนคืนมา ดังนั้นข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับตัวของผู้กู้และการดำรงชีวิตของผู้กู้ และ/หรือความสามารถในการติดตามบังคับหนี้ของผู้ให้กู้จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่สุดสำหรับการดำเนินธุรกิจในตลาดสินเชื่อ ดังจะเห็นได้จากระเบียบกฎหมายของสถาบันการเงินทั่วไปที่กำหนดขึ้นเพื่อกำกับการดูแลการปล่อยสินเชื่อในทุกระดับ (อัมมาร์และคณะ, 2534:10) ดังนั้นถึงแม้ว่ารัฐบาลจะได้พยายามผลักดันให้สถาบันการเงินในระบบขยายการปล่อยสินเชื่อสู่ภูมิภาคมากขึ้น แต่สถาบันการเงินในระบบต่าง ๆ ยังไม่สามารถขยายบริการให้เข้าถึงได้ทุกหมู่บ้านในชนบท หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือโอกาสของหมู่บ้านต่างๆ ยังไม่เท่าเทียมกันในอันที่จะได้ติดต่อและใช้บริการจากสถาบันการเงินต่าง ๆ เนื่องด้วยแนวทางปฏิบัติในการให้สินเชื่อของแต่ละสถาบันการเงินนั่นเอง จึงเป็นเหตุให้เกษตรกรในชนบทที่ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบต่างๆ ได้

จำเป็นต้องพึ่งพาการกู้ยืมเงินทุนจากแหล่งเงินทุนนอกระบบที่ต้องเสียดอกเบี้ยในอัตราเฉลี่ยที่สูงกว่าสถาบันการเงินทั่วไป

แนวทางในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549) จึงเป็นแผนที่ได้ให้ความสำคัญแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาและบริหารประเทศโดยยึดหลักทางสายกลาง เพื่อให้ประเทศรอดพ้นจากวิกฤต สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง และนำไปสู่การพัฒนาที่สมดุล มีคุณภาพและยั่งยืน ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และสถานการณ์เปลี่ยนแปลงต่าง ๆ วัตถุประสงค์ข้อหนึ่งของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติคือ เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจให้มีเสถียรภาพ และมีภูมิคุ้มกัน สร้างความเข้มแข็งของภาคการเงิน อีกทั้งสร้างความมั่นคงและเสถียรภาพของฐานะการคลัง ตลอดจนปรับโครงสร้างเศรษฐกิจเพื่อให้เศรษฐกิจระดับฐานรากมีความเข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น และเพิ่มสมรรถนะของระบบเศรษฐกิจโดยรวมให้สามารถแข่งขันได้และก้าวทันเศรษฐกิจยุคใหม่ การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หลักที่วางไว้ได้ถูกกำหนดให้สนับสนุนและเชื่อมโยงกัน ยุทธศาสตร์หนึ่งที่กำหนดขึ้นเพื่อเป็นการเสริมสร้างฐานะรากฐานของสังคมให้เข้มแข็งคือยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างการพัฒนาชนบทและเมืองอย่างยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน การแก้ปัญหาความยากจนในชนบทและเมืองภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม (กองทัพ และปริญญา, 2545:1)

ดังนั้นภาคชนบทจึงเป็นเสมือนเป้าหมายหรือกลไกที่สำคัญของนโยบายเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้แนวคิดนี้มีทั้งการผลิตแบบผสมผสาน(ทฤษฎีใหม่) และการรวมกลุ่มกันทำธุรกิจชุมชนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนให้มีความยั่งยืน การทำธุรกิจชุมชนถือเป็นการทำธุรกิจที่อยู่บนพื้นฐานการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นการเปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมกันเป็นเจ้าของ ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ และร่วมกันรับผิดชอบผลที่เกิดจากการดำเนินงาน ได้รู้จักวิธีการจัดการธุรกิจ จึงเกิดกระบวนการเรียนรู้ การจัดการในผลประโยชน์ของตนเองและของชุมชนภายใต้หลักแห่งความยุติธรรมเสมอภาค หากมองย้อนกลับไปในอดีต ธุรกิจชุมชนที่เกิดขึ้นเป็นรูปธรรมแห่งแรกก็คือ สหกรณ์หาทุนวัดจันทร์ ไม่จำกัดสินใช้ ซึ่งถือว่าเป็นธุรกิจชุมชนด้านการเงินหรือเศรษฐกิจการเงินชุมชนรูปแบบหนึ่ง จากนั้นก็ได้ขยายไปเป็นธุรกิจชุมชนในรูปแบบอื่น ๆ อีกหลายรูปแบบ สำหรับกรณีขององค์กรการเงินชุมชนเอง ก็ได้มีการพัฒนา

ออกไปเป็นหลายรูปแบบที่สำคัญได้แก่ เครดิตยูเนียน กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ธนาคารหมู่บ้าน กลุ่มสัจจะ และอื่น (สิริเพ็ญ, 2546:4)

การรวมกลุ่มและความพยายามพึ่งตนเองในรูปแบบต่าง ๆ ดังกล่าวได้สะท้อนให้เห็นว่าสังคมไทยยังมีทางออกที่เหมาะสมสำหรับประชาชนในชุมชนท้องถิ่นอยู่ โดยการแก้ปัญหาด้วยพลังของตนเองและสามารถจะกำหนดทิศทางการพัฒนาของตนเองได้ แทนที่จะให้รัฐเป็นฝ่ายกำหนดเพียงแต่ผู้เดียว และหนึ่งในท้องถิ่นชนบทของไทยที่มีการแก้ไขปัญหเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจเงินต้นและภาวะหนี้สินที่เกิดขึ้นในชุมชนด้วยการรวมตัวของคนระดับเดียวกัน ท้องถิ่นนี้คือ หมู่บ้านต่างๆ ในตำบลเขาเจ็ยก อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง มีการรวมกลุ่มกันจัดตั้ง “กลุ่มออมทรัพย์” ขึ้นเพื่อการแก้ปัญหาและช่วยเหลือชุมชนด้วยพลังของตนเอง

ตำบลเขาเจ็ยก เป็นชุมชนหนึ่งที่ตั้งอยู่ในจังหวัดพัทลุง มีพื้นที่ทั้งหมด 8,348 ไร่ จำนวนหมู่บ้าน 11 หมู่บ้าน มีครัวเรือนจำนวน 1,134 ครัวเรือน และมีประชากรจำนวน 3,499 คน ดังแสดงในตารางที่ 1 ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา ปัญหาด้านเศรษฐกิจที่พบในชุมชนนี้ได้แก่ ปัญหาหนี้สิน รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย ไม่มีเงินส่งลูกเรียน ไม่มีงานทำ ไม่มีเงินทุนหมุนเวียน (คณะทำงานแผนแม่บทชุมชนเขาเจ็ยก, 2545:18) ส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหาของชุมชนด้วยการรวมพลังของตนเองในตำบลนี้คือการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ โดยศึกษาแนวทางในการดำเนินการจัดตั้งกลุ่มและแนวทางการดำเนินงานของการรวมกลุ่มในรูปแบบต่าง ๆ จากกลุ่มตัวอย่างที่ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงาน นำมาเป็นแนวทางในการรวมตัวกันเป็นกลุ่ม ปัจจุบันในตำบลเขาเจ็ยกมีการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ขึ้นในทุกหมู่บ้านรวมจำนวน 11 กลุ่ม จำนวนสมาชิกรวม 1,617 คนและจำนวนเงินทุนรวมทั้งหมด 7,694,929 บาท ดังแสดงในตารางที่ 2 การตั้งชื่อในแต่ละกลุ่มจะมีลักษณะที่แตกต่างกัน แต่โดยเนื้อแท้แล้วยังคงมีหลักการและอุดมการณ์ในการออมทรัพย์ที่เหมือนกัน กล่าวคือ ใช้หลักการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความเอื้ออาทรต่อกัน มีการดำเนินงานแบบร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันแก้ไขปัญหา และร่วมกันรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้น จากตารางที่ 2 จะพบว่า การรวมกลุ่มในท้องถิ่นนี้มีการรวมกลุ่มในรูปแบบกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจำนวน 6 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 55 % ของกลุ่มออมทรัพย์ทั้งหมดที่มีอยู่ การรวมกลุ่มในรูปแบบดังกล่าวถือเป็นภูมิปัญญาชาวบ้าน โดยอาศัยแนวทางในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของกรมการพัฒนาชุมชนที่เกิดจากสภาพชุมชนที่ขาดการออมและขาดแคลนเงินทุน การรวมกลุ่มเริ่มจากสมาชิกที่ไม่มากเพื่อให้ง่ายในการทำความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการตั้งกลุ่ม การได้ปริมาณเงินจากจำนวนน้อย ๆ จะค่อย ๆ สอนให้เข้าใจหลักในการบริหารเงิน และเมื่อมีปริมาณ

สมาชิกที่เพิ่มขึ้นจำนวนเงินที่ต้องบริหารก็จะเพิ่มขึ้นตามลำดับ การฝากเงินและการปล่อยกู้จะทำภายในวันเดียวกัน เมื่อกลุ่มดำเนินการได้สักระยะดอกเบี้ยเงินกู้จะถูกนำไปจัดสรรเป็นเงินปันผล และส่วนหนึ่งนำไปจัดสวัสดิการ เช่น ค่าฌาปนกิจศพ และเงินพัฒนาชุมชน ทั้งนี้กฎระเบียบหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นดอกเบี้ยเงินกู้ รูปแบบสวัสดิการ วรระการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหาร ของแต่ละกลุ่มจะมีลักษณะที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับคณะกรรมการบริหารกับสมาชิกที่จะตกลงกันเอง ประชาชนที่เป็นสมาชิกต้องเป็นผู้ที่ได้รับผลจากการดำเนินงานของกลุ่ม ออมทรัพย์ด้วยแน่นอนไม่ว่าผลที่ได้รับจะโดยตรงหรือโดยอ้อมก็ตาม ดังนั้นจึงควรจะได้มีการศึกษาถึงผลการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในท้องถิ่นนี้ เพื่อที่จะนำผลการศึกษาในครั้งนี้ไปเป็นแนวทางในการส่งเสริมการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์ของแต่ละตำบลต่อไปในอนาคต

ตารางที่ 1 ข้อมูลประชากร ตำบลเขาเจ็ยก อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง ณ วันที่ 30 พฤษภาคม 2547

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	พื้นที่(ไร่)	จำนวน ครัวเรือน	จำนวนประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม(คน)
1	บ้านหนองบ่อ	933	75	100	75	175
2	บ้านดอนปริง	972	166	176	218	394
3	บ้านไสยาง	542	72	114	121	235
4	บ้านป่าไผ่	782	66	126	119	245
5	บ้านออกศาลา	547	110	165	200	365
6	บ้านประคู้	423	96	147	160	307
7	บ้านปราบ	300	58	103	130	233
8	บ้านห้วยยาง	881	165	259	305	564
9	บ้านหัวถนน	600	110	175	201	376
10	บ้านดอนเค็ง	1,168	148	175	203	378
11	บ้านนาซด	1,200	68	110	117	227
รวม		8,348	1,134	1,650	1,849	3,499

ที่มา: คณะทำงานแผนแม่บทชุมชนเขาเจ็ยก 2545

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
2. เพื่อวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
3. เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ทราบสภาพทั่วไปของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต รวมถึงการจัดโครงสร้างองค์กรของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ผลประโยชน์ทางตรงและทางอ้อมที่สมาชิกได้รับจากกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีการนำเงินที่ได้ไปใช้ในการสร้างรายได้สร้างอาชีพ ตรงตามวัตถุประสงค์ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เพื่อวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของกลุ่ม ตลอดจนทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการส่งเสริมปรับปรุงการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์ให้มีความเข้มแข็งมากขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาเรื่องนี้จะอยู่ภายใต้ขอบเขตดังนี้

1. ขอบเขตพื้นที่ ศึกษาเฉพาะกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลเขาเจ็ยก จังหวัดพัทลุง

2. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจะทำการศึกษาโดยการสัมภาษณ์คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต นักพัฒนาชุมชน ตลอดจนเกษตรกรที่เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในพื้นที่ตำบลเขาเจ็ยก จังหวัดพัทลุง มีทั้งหมดจำนวน 6 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านดอนปริง กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านไสยาง กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านป่าไผ่ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านออกศาลา กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านดอนเค็ง และกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาซด

3. กรณีการใช้ข้อมูลในการดำเนินงานและงบการเงิน ใช้ข้อมูลการดำเนินงานปี 2542 – 2548

4. การสำรวจข้อมูลปฐมภูมิดำเนินการในเดือน กันยายน-ตุลาคม 2547

นิยามศัพท์

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมายถึง การรวมตัวกันของชาวบ้าน เพื่อช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยการประหยัดทรัพย์แล้วนำมาสะสมรวมกันทีละเล็กทีละน้อยเป็นประจำสม่ำเสมอ เพื่อใช้เป็นทุนให้สมาชิกที่มีความจำเป็นเดือดร้อนกู้ยืมไปใช้ในการลงทุนประกอบอาชีพ หรือเพื่อสวัสดิการของตนเองและครอบครัว (กรมการพัฒนาชุมชน, 2544: 10)

สถาบันการเงิน หมายถึง หน่วยหรือองค์กรภายใต้การกำกับดูแลของทางการที่รับฝากเงินจากประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ หรือหน่วยงานที่ให้กู้เงินแก่ประชาชน ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารของรัฐ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ บริษัทประกันภัย สหกรณ์ออมทรัพย์ บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนานยอม และโรงรับจำนำ เป็นต้น ในการศึกษาครั้งนี้จะหมายถึง ธกส. ธนาคารพาณิชย์ และสหกรณ์การเกษตร

เงินกู้ยืมนอกระบบ หมายถึง เงินที่ให้กู้โดยผู้ให้กู้ที่นอกเหนือจากสถาบันการเงินต่าง ๆ โดยมีการคิดอัตราดอกเบี้ยในอัตราที่สูง

ชุมชน หมายถึง การรวมกลุ่มของคน โดยมีวัฒนธรรมร่วมกัน มีเป้าหมายระยะยาวร่วมกัน มีการทำกิจกรรมร่วมกัน มีประโยชน์ร่วมกัน และมีการติดต่อสื่อสารกันอย่างต่อเนื่อง

เศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง หมายถึง ระบบเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นการรวมกลุ่มของชาวบ้านในระดับชุมชนหมู่บ้าน และตำบล เป็นเศรษฐกิจที่คำนึงถึงการทะนุบำรุงพื้นฐานของตนเองให้เข้มแข็งทั้งทางสังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจ โดยชุมชนต้องพึ่งพาตนเองก่อนในที่สุดสังคม และประเทศจึงจะพึ่งพาตนเองได้

เงินฝากสัจจะสะสมทรัพย์ หมายถึง การระดมเงินออมของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจากสมาชิก โดยสมาชิกมีหน้าที่นำส่งเงินฝากสัจจะสะสมทรัพย์ให้แก่กลุ่มทุกเดือนตามเงื่อนไขที่ได้ตกลงไว้

กิจกรรมกลุ่ม หมายถึง กิจกรรมของกลุ่มออมทรัพย์ที่จัดขึ้นเพื่อให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมได้แก่

1. กิจกรรมการออม คือ การฝากเงินสัจจะสะสมทรัพย์
2. กิจกรรมการกู้ยืมเงิน
3. สวัสดิการต่าง ๆ

วิธีการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสามารถแบ่งข้อมูลที่ใช้ศึกษาออกได้เป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เพื่อบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่ระบุไว้ในการศึกษาครั้งนี้จะอาศัยข้อมูลจากการสำรวจตัวอย่างและการสังเกตอย่างมีส่วนร่วม ดังนี้

1.1 ใช้แบบสอบถามสัมภาษณ์ผู้ที่เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เพื่อศึกษาถึงสภาพทั่วไปของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ด้วยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือเลือกสมาชิกที่มาทำกิจกรรมในวันทำการของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ทำการสำรวจข้อมูลระหว่างเดือน กันยายน ถึง เดือน ตุลาคม 2547 โดยการกำหนดขนาดตัวอย่างตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การคำนวณหาขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมในกรณีที่ประชากรมีจำนวนแน่นอน (Finite Population) ใช้สูตรในการคำนวณหาขนาดตัวอย่างดังนี้ (บุญธรรม, 2531: 51 อ้างถึง Yamane, 1973 : 725)

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

กำหนดให้ e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดให้ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างเท่ากับ 0.05

N = จำนวนประชากรของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตศึกษาในพื้นที่ตำบลเขาเจ็ยก จังหวัดพัทลุง ที่ทำการศึกษารวม 6 กลุ่ม ได้แก่ ประชากรของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านคอนปริง กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านไสยาง กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านป่าไผ่ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านออกศาลา กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านคอนเค็ง และกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาซด มีจำนวนทั้งหมด 708 คน

n = จำนวนหรือขนาดตัวอย่าง

แทนค่า

$$n = \frac{708}{1 + 708(0.05)^2}$$

$$= 256$$

ดังนั้นตัวอย่างทั้งหมดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่ากับ 256 คน

ขั้นที่ 2 ทำการหาจำนวนขนาดตัวอย่างที่ต้องการสำรวจในแต่ละกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต โดยการคิดค่าเป็นร้อยละ และสามารถคำนวณหาจำนวนประชากรที่ตัดสินใจเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่จะทำการสำรวจในแต่ละกลุ่มสรุปได้ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนขนาดตัวอย่างที่ต้องการสำรวจในแต่ละกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวนร้อยละ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านคอนปริง	162	22.88	59
กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านไสยาง	100	14.12	36
กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านป่าไผ่	104	14.69	37
กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านออกศาลา	110	15.54	40
กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านคอนเค็ง	106	14.98	38
กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาซด	126	17.79	46
รวม	708	100.00	256

ที่มา: จากการคำนวณ

1.2 รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตทั้ง 6 กลุ่ม เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

1.3 รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักพัฒนาชุมชน จังหวัดพัทลุง เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) นอกจากข้อมูลปฐมภูมิจากการสำรวจแล้วจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลทุติยภูมิที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การศึกษาครบถ้วนสมบูรณ์ โดยศึกษาจากเอกสาร วารสาร รายงานการศึกษา เอกสารวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลทางด้านสถิติที่หน่วยราชการได้รวบรวมไว้ เช่น กรมการพัฒนาชุมชน เป็นต้น ตลอดจนศึกษาข้อมูลเอกสารทางการเงิน งบประมาณต่าง ๆ ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ทำการศึกษา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เรื่องการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่รวบรวมมาวิเคราะห์ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลปฐมภูมิจากแบบสอบถามสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจำนวน 256 คน ด้วยเครื่องมือทางสถิติอย่างง่าย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และใช้ตาราง ประกอบการอธิบายสภาพทั่วไปของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ข้อที่ 1

2. วิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิ จากผลการรวบรวมเอกสารทางการเงินของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ทำการวิเคราะห์โดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio) เพื่อวิเคราะห์ถึงผลการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ข้อที่ 2

3. วิเคราะห์ข้อมูลปฐมภูมิ โดยรวบรวมข้อมูลจากผลการสัมภาษณ์คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต นักพัฒนาชุมชน เพื่อประกอบการศึกษาลักษณะโดยทั่วไปของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ทำการศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3